Dosarul nr. 2a-2805/23 (dosar electronic 2-23046112-02-2a-21072023)
Judecătoria Orhei, judecător Cristina Troianovschi

D E C I Z I E

mun. Chișinău 18 ianuarie 2024

Colegiul civil, comercial și
de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău
având în componentă:
Președintele ședinței, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Viorica Mihaila şi Vitalie
Cotorobai

examinând, în lipsa părților, apelul declarat de avocatul Stegărescu Ion, în interesele pârâtului Zaporojan Ilie, împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei /sediul central/ din 24 mai 2023, pronunțată în cadrul cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată, examinată în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă, înaintată de Țăranu Sorin către Guriev Octavian și Zaporojan Ilie cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică și compensarea cheltuielilor de judecată, prin care acțiunea a fost admisă, -

c o n s t a t ă :

La 29 martie 2023 reclamantul Țăranu Sorin s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către pârâții Guriev Octavian și Zaporojan Ilie, solicitând încasarea în mod solidar de la Guriev Octavian și Zaporojan Ilie în beneficiul său cheltuieli de judecată suportate în cauza penală, în instanța de apel în mărime de 3000 lei și suma de 1000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică suportate în prezenta cauză.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că prin sentinţa Judecătoriei Orhei, /sediul central/ din 21 decembrie 2020, inculpaţii Guriev Octavian şi Zaporojan Ilie au fost recunoscuţi vinovaţi de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal. În cauza penală menţionată, reclamantul a avut calitatea de parte vătămată.

A menționat, că prin sentinţa primei instanţe, acţiunea civilă înaintată a fost admisă parţial în partea încasării prejudiciului moral, s-a încasat din contul inculpaţilor Guriev Octavian şi Zaporojan Ilie suma de 20000 lei de la fiecare cu titlu de prejudiciul moral şi suma de 3 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică. Capătul de cerere privind repararea prejudiciului material a fost admis în principiu.

A invocat, că nefiind de acord cu soluţia dată de prima instanţă referitor la acţiunea civilă a contestat în ordine de apel sentinţa Judecătoriei Orhei /sediul central/

din 21 decembrie 2020, emisă în cauza penală de învinuire a lui Guriev Octavian şi Zaporojan Ilie în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

A indicat, că în legătură cu examinarea cauzei penală în ordine de apel, a încheiat contract de asistenţă juridică cu avocatul Diana Munteanu. Pentru serviciile de asistenţă juridică oferite în cadrul procesului penal în instanţa de apel, a achitat onorariul avocatului în suma de 3000 lei, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului nr. 043517 din 01.11.2022.

A precizat, că prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 1 noiembrie 2022, apelul declarat împotriva sentinţei Judecătoriei Orhei, sediul central din 21 decembrie 2020 emisă în cauza penală de învinuire a lui Guriev Octavian şi Zaporojan Ilie în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, a fost admis, s-a casat sentinţa Judecătoriei Orhei, sediul Central şi s-a emis o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, acţiunea civilă înaintată fiind admisă şi în capătul de cerere privind repararea prejudiciului material cauzat prin infracţiune.

A argumentat, că pentru examinarea cauzei penale în instanța de apel a suportat cheltuieli de asistență juridică în mărime de 3000 lei, suma achitată avocatului pentru participarea în ședințele de judecată la Curtea de Apel Chișinău, temei pentru care consideră că această sumă urmează a fi încasată din contul pârâților Guriev Octavian și Zaporojan Ilie.

La cererea de chemare în judecată pârâții Guriev Octavian și Zaporojan Ilie, nu a prezentat referință.

Cauza a fost examinată în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei /sediul Central/ din 24 mai 2023 acțiunea a fost admisă, fiind dispusă încasarea în mod solidar de la Guriev Octavian și Zaporojan Ilie în beneficiul lui Țăranu Sorin cheltuieli de judecată suportate în cauza penală, în instanța de apel în mărime de 3000 lei, precum și suma de 1000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică suportate în prezenta cauză, iar în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 lei.

În motivarea soluției sale instanța de fond a concluzionat, că deoarece reclamantul a câștigat procesul pe marginea acțiunii civile, în instanța de apel, este în drept de a pretinde încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3000 lei, care sunt rezonabile în raport cu munca prestată, din contul părților care au pierdut procesul.

În ce privește solicitarea reclamantului privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică pe marginea acțiunii respective, instanța a considerat, că având în vedere, obiectul acțiunii, contribuția avocatului la soluționarea cauzei, cuantumul pretențiilor admise, este întemeiată solicitarea reclamantului și de a încasa din contul pârâtului suma de 1000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică suportate în prezenta cauză.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 13 iunie 2023 avocatul Stegărescu Ion, acționând în numele și interesele pârâtului Zaporojan Ilie în baza mandatului avocațial nr. 1915830 din 30 mai 2023, a contestat cu apel hotărârea

primei instanțe, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să se dispună încetarea procesului, ori în cel mai rău caz, de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2023, în baza art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, nu s-a dat curs cererii de apel declarate, fiindu-i comunicat părții apelante despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele Legii, acordându-i pentru aceasta termen de 15 zile calendaristice, calculat din momentul recepționării încheierii. Totodată s-a comunicat că în caz dacă nu va lichida neajunsurile indicate în încheiere în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă şi împreună cu actele anexate va fi restituită.

În interiorul termenul acordat de instanță, reprezentantul pârâtului Zaporojan Ilie, avocatul Stegărescu Ion a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel, în consecință, prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel din 2 noiembrie 2023, s-a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de avocatul Stegărescu Ion, acționând în numele și interesele pârâtului Zaporojan Ilie, cu intentarea procedurii în apel.

În motivarea apelului partea apelantă a indicat, că reprezentantul reclamantului pretinde compensarea cheltuielilor de asistenţă juridică suportate în instanţa de apel, în cadrul cauzei penale de învinuire a lui Guriev Octavian şi Zaporojan Ilie în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, în mărime de 3000 lei, precum şi suma de 1000 lei ,cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistenţa juridică în prezenta cauză.

În acest context, susține partea apelantă, că instanţa denotă că reprezentantul reclamantului solicită compensarea cheltuielilor de asistenţă juridică în mărime de 3000 lei, suportate de reclamant, în instanţa de apel, unde a avut câştig de cauză la depunerea apelului asupra sentinţei Judecătoriei Orhei /sediul central/ din 21 decembrie 2020, în partea acţiunii civile înaintate de Ţăranu Sorin împotriva lui Guriev Octavian şi Zaporojan Ilie privind repararea prejuduciului material, moral şi compensarea cheltuielilor de asistenţă juridică, care şi fiind admisă pretenţia de repararea prejudiciu material integral. Pe când instanţa deduce, precum că din conţinutul deciziei Curţii de Apel Chişinău din 1 noiembrie 2022, reiese că la examinarea acţiunii civile în cadrul cauzei penale respective, reprezentantul reclamantului, avocatul Munteanu Diana nu a solicitat compensarea cheltuielilor de asistenţă juridică suportate de către partea vătămată Ţăranu Sorin, în instanţa de apel, ceea ce nu corespunde realităţii.

Indică în acest sens, că judecătorul atestă că în esenţă reclamantul a câştigat procesul pe marginea acţiunii civile, în instanţa de apel, prin urmare, este în drept de a pretinde încasarea cheltuielilor de asistentă juridică din contul părţilor care au pierdut procesul.

Totodată, instanţa de judecată reţine că cheltuielile de asistenţă juridică în mărime

de 3000 lei, pretinse de reclamant pe marginea cauzei penale, suportate în instanţa de apel, sunt rezonabile în raport cu munca prestată.

În ce priveşte solicitarea reclamantului privind încasarea cheltuielilor de asistenţă juridică pe marginea acţiunii respective, instanța a constatat, că reclamantul Ţăranu Sorin a fost reprezentat în instanţă de către avocatul Diana Munteanu, conform mandatului seria MA nr. 1842185 din 12 ianuarie 2023, anexat la materialele cauzei. Potrivit ordinului de plată nr. 043588 din 28 martie 2023, reclamantul Ţăranu Sorin a achitat în beneficiul C.A. „Diana Munteanu" serviciile de asistenţă juridică în sumă de 1000. Astfel, având în vedere, obiectul acţiunii, contribuţia avocatului la soluţionarea cauzei, cuantumul pretenţiilor admise, instanța a ajuns la concluzia de a admite solicitarea reclamantului şi de a încasa din contul pârâţiilor, şi suma de 1000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistenţă juridică suportate în prezenta cauză.

Apelantul nu este de acord cu hotărârea contestată şi o consideră, ca fiind nefondată, neîntemeiată şi lipsită de temei juridic, care prin urmare şi necesită de a fi casată, or, reieșind din materialele cauzei şi din temeiuri de fapt şi de drept invocate, se constată cu certitudine, că instanţa de judecată la examinarea cauzei, nu a constatat şi elucidate pe deplin, circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente, or, concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sânt în contradicţie cu circumstanţele cauzei, sau când norma de drept material sau norma de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

La cererea de apel declarată intimații Țăranu Sorin și Guriev Octavian nu au prezentat referință.

Studiind materialele cauzei, motivele expuse de apelant în cererea de apel, în coroborare cu starea de fapt constatată și legislația pertinentă aplicabilă, Colegiul consideră apelul drept neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Termenul de declarare a apelului.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile calculat din data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Partea apelantă a depus apelul la data de 13 iunie 2023, împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei/sediul Central/, dispozitivul căreia a fost pronunțat la data de 24 mai 2023. Astfel, Completul judiciar atestă depunerea apelului în interiorul termenului acordat de lege.

Cadrul legal pertinent aplicabil speței.

Potrivit art. 276^2 alin. (1) Cod de procedură civilă dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de

judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

În corespundere cu prevederile art. 276[3] Cod de procedură civilă:

(1) Procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă.

(2) Judecătorul poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sânt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul.

(3) În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanţei judecătoreşti şi reclamantului o referinţă, precum şi copii de pe înscrisurile necesare. Pârâtul poate depune o cerere reconvenţională în condiţiile art. 172 şi art. 173 Cod de procedură civilă doar dacă valoarea acţiunii reconvenţionale nu depăşeşte valoarea admisibilă şi condiţiile legale de exercitare a cererii iniţiale cu valoare redusă.

(4) Dacă din materialele cauzei rezultă că cererea nu poate fi examinată în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă, judecătorul, prin încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală. În acest caz, prevederile prezentului capitol sânt inaplicabile.

Conform art. 276[4] Cod de procedură civilă:

(1) Instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii.

(2) Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

(3) Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică participanţilor la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

(4) Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunţare.

(5) Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art. 276[3] Cod de procedură civilă fiind aplicabile corespunzător.

În conformitate cu art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședința de judecată.

Potrivit dispozițiilor art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele are au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 118 al-le (1)-(3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite. Circumstanţele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi jurisprudenţa CtEDO, instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conţină circumstanţele cauzei constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost soluţionate în cadrul judecării pricinii, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanţei în caz de respingere a unor probe prezentate de participanţi etc.

Conform art. 373 Cod de procedură civilă (1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii

atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

(2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

(3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

(5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

(6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare (Hirro Balani contra Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

Articolul 5 alin. (1) Cod de procedură civilă declară, că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Potrivit prevederilor art. 82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei, iar potrivit art. 90 CPC, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: i) cheltuielile de asistență juridică.

Potrivit art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Conform art. 96 alin. (1) și alin. (1/1)Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Potrivit art. 54 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 1260 din 19.07.2002 cu privire la avocatură, avocatul este obligat să acorde asistenţă juridică conform contractului

încheiat cu clientul sau cu oficiul teritorial al Consiliului Naţional pentru Asistenţă Juridică Garantată de Stat.

La soluționarea cererilor de restituire a cheltuielilor pentru asistență juridică acordată, instanța de apel reține că, pornind de la practica CtEDO, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime, iar pentru dovada lor se evidențiază necesitatea prezentării de partea care le pretinde să fie compensate, următoarele documente: […] a. dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată.

Colegiul notează că, dacă partea nu a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată în cadrul procesului, ea este în drept să se adreseze cu o cerere separată de chemare în judecată în acest sens. Încasarea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice, suportate de client după emiterea hotărârii instanței sau determinate de succesul obținut deja, prezumă existența unui litigiu de drept, de aceea acest gen de pretenții nu poate fi soluționat conform procedurii în ordonanță (simplificate).

Starea de fapt și circumstanțele pricinii. Aprecierile instanței de apel.

Din suportul probatoriu prezent la materialele pricinii rezultă, că prin sentinței Judecătoriei Orhei /sediul central/ din 21 decembrie 2020, Guriev Octavian și Zaporojan Ilie au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, cu aplicarea pedepsei în formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale. S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de Sorin Țăranu, reprezentat de reprezentantul legal Liudmila Terenti către Guriev Octavian și Zaporojan Ilie privind încasarea prejudiciului material, moral și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

S-a încasat de la Guriev Octavian și Zaporojan Ilie în beneficiul lui Sorin Țăranu, reprezentat de reprezentantul legal Liudmila Terenti, suma de 20000 lei de la fiecare cu titlu de prejudiciu moral, suma de 3500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, capătul de cerere privind repararea prejudiciului material s-a admis în principiu. În rest, cerințele referitor la încasarea prejudiciului moral s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Conform deciziei Curţii de Apel Chişinău din 1 noiembrie 2022, apelul declarat de partea vătămată minoră Țăranu Sorin și reprezentantul legal al părții vătămate minore Terentii Liudmila împotriva sentinței Judecătoriei Orhei /sediul Central/ din 21 decembrie 2020 s-a admis cu casarea sentinței total, inclusiv din oficiu, în temeiul art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și cu rejudecarea cauzei, s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care: Guriev Octavian și Zaporojan Ilie s-au recunoscut vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Codul penal și s-a stabilit acestora pedeapsa, în formă de amendă în mărime de 600 (șase sute) unități convenționale, fiecăruia.S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată minoră Țăranu Sorin și reprezentantul legal al părții vătămate minore Terentii Liudmila către Guriev Octavian

Ion și Zaporojan Ilie Sergiu privind repararea prejudiciului material, moral și compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică. S-a încasat în mod solidar de la Zaporojan Ilie Sergiu și Guriev Octavian Ion în beneficiul lui Sorin Țăranu prejudiciul material în mărime de 1980 lei ce constituie cheltuieli de tratament, suma de 400 lei pentru testarea tehnică a aparatului foto și suma de 700 euro, costul aparatului de fotografiat, precum și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 3500 lei. S-a încasat de la Zaporojan Ilie Sergiu în beneficiul părții vătămate Țăranu Sorin suma de 20000 lei, cu titlu de compensare pentru prejudiciul moral cauzat prin infracțiune. S-a încasat de la Guriev Octavian Ion în beneficiul lui Țăranu Sorin suma de 20000 lei, cu titlu de compensare pentru prejudiciul moral cauzat prin infracțiune.

Astfel, invocând că în cauza penală nominalizată, interesele i-au fost reprezentate de avocatul Munteanu Diana, iar potrivit ordinului de încasare a numeralului nr. 043517 din 01.11.2022, pentru serviciile juridice prestate în cadrul cauzei penale în instanța de apel a achitat suma de 3000 lei, Țăranu Sorin a depus cerere de chemare în judecată către pârâții Guriev Octavian și Zaporojan Ilie, solicitând încasarea în mod solidar de la Guriev Octavian și Zaporojan Ilie în beneficiul său cheltuieli de judecată suportate în cauza penală, în instanța de apel în mărime de 3000 lei și suma de 1000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică suportate în prezenta cauză.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii, încasînd în mod solidar de la Guriev Octavian și Zaporojan Ilie în beneficiul lui Țăranu Sorin cheltuieli de judecată suportate în cauza penală, în instanța de apel în mărime de 3000 lei, precum și suma de 1000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică suportate în prezenta cauză, iar în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 lei.

Exprimându-și dezacordul cu hotărârea instanței de fond din 24 mai 2023 pârâtul Zaporojan Ilie a contestat-o cu apel, invocând argumentele expuse mai sus.

Verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererea de apel, instanța de apel constată că soluția a fost dată de către instanța de fond cu elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei, cu aplicarea corectă a normelor de drept material și procedural, cu lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

În acest sens, Colegiul reține, că în conformitate cu art. 96 alin. (1) CPC instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Prevederile alin. (1/1) cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat. Astfel, potrivit dispozițiilor normelor legale citate supra, Colegiul conchide că, pentru ca instanţa să oblige partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de judecată, urmează ca acestea să fie probate.

Potrivit pct. 16 al Recomandării privind cuantumul onorariilor avocaţilor şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică,

aprobată prin decizia nr. 2 din 30 martie 2012 a Consiliului Uniunii Avocaţilor, pentru probarea cheltuielilor suportate şi prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării de către partea, care pretinde compensarea cheltuielilor, a dovezii achitării onorariilor avocaţilor, lista detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi orarul timpului aferent acestora. Mai mult decât atât, pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaților, copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată; b) copia de pe facturile de strictă evidentă, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; c) listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

La caz, Colegiul atestă că pentru confirmarea cheltuielilor suportate în legătură cu asistența juridică acordată de către avocatul Munteanu Diana, în instanța de apel și în prezenta cauză, a fost anexat bonul de plată seria GL nr. 043517 din 01.11.2022 eliberat de C.A. „Diana Munteanu” pe numele clientului Țăranu Sorin, în care este indicată sumă de 3000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în legătură cu reprezentarea intereselor în Curtea de Apel la examinarea cererii de apel depusă de partea vătămată Țăranu Sorin în cauza penală de învinuire a lui Guriev și Zaporojan conform art. 287 CP și bonul de plată seria GL nr. 043588 din 28.03.2023, în care este indicată sumă de 1000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în legătură cu întocmirea cererii privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică din contul lui Guriev și Zaporojan.

Totodată, potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 1 noiembrie 2022 se atestă, că instanța a dispus compensarea cheltuielilor de judecată formate suportate de partea vătămată, adică de Țăranu Sorin, la examinarea cauzei în instanța de fond, nu și în instanța de apel. Astfel, argumentele părții apelante invocate în susținerea cererii de apel nu pot fi reținute de instanță, deoarece vin în contradicție cu starea reală de fapt constatată.

Cu referire la cuantumul cheltuielilor de asistență juridică, Colegiul atestă și reține următoarele aspecte.

Conform art. 60 alin. (1), (2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19.07.2002, avocatul acordă asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în formă scrisă. Împuternicirile avocatului şi ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma şi modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Articolul 52 alin. (8) al aceleiași Legi stabilește că, nici o autoritate publică nu poate influenta direct sau indirect şi nu poate controla contractul dintre avocat şi client. Prin prisma normelor legale sus-enunțate, raportate la circumstanțele faptice ale speței, Colegiul menționează că instanța de fond în mod just a admis

cerința de încasare a cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 3000 lei, suportate în cadrul procesului penal de învinuire a lui Guriev Octavian şi Zaporojan Ilie în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, și suma de 1000 lei, suportate în prezenta cauză, acestea fiind reale, necesare și rezonabile.

Conform dispozițiilor art. 118 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. La capitolul dat, este relevant de a menționa şi jurisprudența CEDO, conform căreia instanțele de judecată la soluționarea cererilor de încasare a cheltuielilor pentru asistență juridică, urmează să ia în considerare că partea care pretinde la compensarea acestora, necesită să prezinte dovada achitării onorariilor avocaților, adică copiile de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată.

Colegiul indică, că reclamantul/intimat Țăranu Sorin a anexat acte suficiente în vederea admiterii pretenției de încasare a cheltuielilor de asistență juridică acordate de către avocatul Munteanu Dian, or, la dosar sunt anexate atât bonurile de plată ce confirmă cheltuielile de asistenţă juridică, precum și contractul de asistență juridică de reprezentare în instanță de către avocatul Munteanu Diana.

Colegiul notează că, pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța pentru a face o apreciere corectă va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul şi munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența; în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client şi de circumstanțele cauzei; natura şi durata relației dintre avocat şi client; experiența, reputația şi abilitatea avocatului; justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Prin urmare, instanța de apel consideră justă concluzia instanței de fond cu privire la caracterul real, necesar și rezonabil al cheltuielilor de judecată dispuse spre încasare, reieșind din obiectul procesului judiciar, necesitatea acumulării probelor în vederea apărării poziției sale procesuale și participarea în cadrul ședințelor de judecată.

Astfel, reieşind din practica judiciară în instanţele naţionale și recomandarea Consiliului Uniunii Avocaţilor din 30.03.2012 privind cuantumul onorariilor avocaţilor şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică, Colegiul civil conchide că instanța de fond just a ajuns la concluzia că este întemeiată pretenția reclamantului privind încasarea cheltuielilor de asistenţă juridică. Or, după cum s-a constatat, sumele de 3000 lei și 1000 lei, solicitată de reclamant cu titlu de cheluieli pentru asistență juridică corespunde volumului de muncă prestat de către avocatul Munteanu Diana în cadrul procesului penal de învinuire a lui Guriev Octavian şi Zaporojan Ilie în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cât și în prezenta cauză.

Prin urmare, din analiza și conținutul motivelor invocate în apel nu au fost stabilite temeiuri de casare a hotărârii contestate, or apelantul a reprodus argumentele care au fost obiect de examinare în prima instanță, fără a fi indicate careva temeiuri de casare a hotărârii, prin prisma normei art. 386 CPC.

În viziunea Colegiului, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelant, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speţei. În final, instanţa de apel subliniază că, contrar prevederilor art. 118 și art. 121 Cod de procedură civilă, apelanta-reclamantă, în fața instanţei de fond, nu a adus careva probe în susținerea pretențiilor sale și prin urmare instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței și a respins acţiunea.

În plus, este important de remarcat faptul că apelanta, utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.

Instanţa de apel relevă că soluţia dată de instanţa de fond este corectă, motivată şi amplu argumentată, cu pronunţarea asupra tuturor aspectelor juridice şi făcând trimitere, atât la probele administrate, cât şi dispoziţiile legale aplicabile la caz.

Distinct de cele indicate, instanţa de apel, prin prisma jurisprudenţei CEDO şi anume cauza Rebait şi alţii contra Franţei nr. 26561/1995, unde Comisia a menţionat că „... art. 6§1 al Convenţiei, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanţă de recurs, întemeindu-se pe dispoziţii legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinţei pronunţate de o instanţă inferioară, ca fiind lipsit de şanse de succes”, consideră necesar de a respinge şi alte argumente invocate în apel, mai mult că acestea nu denotă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Astfel, din considerentele menționate şi având în vedere că hotărârea primei instanţe este legală și întemeiată, iar argumentele apelantului nu sunt în măsură să determine contrariul, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat şi de a menţine hotărârea primei instanţe.

Reieșind din cele relatate și în conformitate cu prevederile art. art. 276^3, 276^4, 385 lit. a) și 389-390 Cod de procedură civilă Colegiul, -

d e c i d e :

Respinge apelul declarat de avocatul Stegărescu Ion, în numele și interesele pârâtului Zaporojan Ilie.

Menține hotărârea Judecătoriei Orhei /sediul central/ din 24 mai 2023, pronunțată în cadrul cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată,

examinată în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă, înaintată de Țăranu Sorin către Guriev Octavian și Zaporojan Ilie cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă şi irevocabilă din data pronunțării.

Președintele ședinței **Ana Panov**
Judecător

Judecătorii **Viorica Mihaila**

Vitalie Cotorobai